

Nr 67.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) m. m., såvitt propositionen angår dels personalförteckning och avlöningsstat för riksskattenämnden, dels ock anslag under sjunde huvudtiteln, jämte i ämnet väckt motion.
(5:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln, punkten 44, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1951/52 beräkna dels till Riksskattenämnden: Avlöningar ett förslagsanslag av 80 500 kronor, dels ock till Riksskattenämnden: Omkostnader ett förslagsanslag av 30 200 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 64, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 februari 1951, föreslagit riksdagen att

1) antaga vid propositionen fogade förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379), förordning om rätt att av riksskattenämnden erhålla förhandsbesked i taxeringsfrågor samt lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att för riksskattenämnden fastställa följande personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Personalförteckning.

Tjänsteman å ordinarie stat.

1 byråchef Cr 10;
3) godkänna följande avlöningsstat för riksskattenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	17 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	21 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	38 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 100

Summa kronor 81 000;

4) å riksstaten för budgetåret 1951/52 under sjunde huvudtiteln anvisa till Riksskattenämnden: Avlöningar ett förslagsanslag av 81 000 kronor och till Riksskattenämnden: Omkostnader ett förslagsanslag av 29 700 kronor.

Propositionen har hänvisats till statsutskottet såvitt angår dels personalförteckningen och avlöningsstaten för riksskattenämnden, dels ock anslagen under sjunde huvudtiteln, till konstitutionsutskottet beträffande förberörda lagförslag samt i övrigt till bevillningsutskottet.

I detta sammanhang har utskottet förehaft en i anledning av propositionen inom första kammaren av herrar *Emil Petersson* och *Nordenson* väckt motion (I: 342), vari hemställts, att riksdagen måtte vidtaga sådan höjning av det av Kungl. Maj:t i riksstaten för budgetåret 1951/52 begärda förslagsanslaget till Riksskattenämnden: Avlöningar, som föranledes av bifall till motionen I: 341.

Motiveringen för ifrågavarande förslag framgår av motionen I: 341, till vilken utskottet får hänvisa.

I propositionen föreslås att ett centralt administrativt organ benämnt riksskattenämnden inrättas från och med den 1 juli 1951. Riksskattenämnden skall verka för likformighet vid taxeringen genom att utfärda allmänna anvisningar till taxeringsmyndigheterna i beskattningsfrågor, där en oenhetlig tillämpning av skattebestämmelserna de lokala taxeringsområdena emellan förmärkts eller där eljest behov finnes föreligga av att klargöra bestämmelsernas innebörd såsom t. ex. när ny lagstiftning skall börja tillämpas. Nämnden skall vidare tillhandagå landskamrerare och taxeringsintendenter med uttalanden i taxeringsfrågor, föra register över betydelsefulla rättsfall samt sammanställa och tillhandahålla annat material av betydelse för taxeringsarbetet. Genom besök hos olika taxeringsmyndigheter och beskattningsnämnder skall riksskattenämnden ha möjlighet att hålla sig underrättad om hur taxeringsarbetet bedrives. De av länsprövningsnämnderna meddelade länsanvisningarna för taxeringen skola genom riksskattenämndens medverkan bringas i inbördes bättre överensstämmelse, varjämte riksskattenämnden skall ägna uppmärksamhet åt att dessa anvisningar lämna vägledning i önskvärd omfattning. Även med de anvisningar, som taxeringsintendenten tillställer taxeringsnämnderna, skall riksskattenämnden taga befattning. På området för såväl årlig taxering som fastighetstaxering skall riksskattenämnden i viss utsträckning övertaga uppgifter, som tidigare handlagts inom finansdepartementet eller eljest centralt. Särskild uppmärksamhet skall nämnden ägna taxeringskontrollen.

Riksskattenämnden föreslås skola bestå av ordförande jämte sex ledamöter av vilka, förutom ordföranden, tre skola vara lagfarna eller ha avlagt examen vid handelshögskola, medan återstående tre skola utses på sådant sätt, att erfarenheter från olika förvärvsgrenar bliva representerade

inom nämnden. För att möjliggöra en allsidig representation av olika förvärvsgrenar föreslås vidare, att för sistnämnda tre ledamöter skola utses sammanlagt sex suppleanter, vilka kunna kallas att närvara även när förfall för ordinarie ledamot ej föreligger.

Uppdraget såsom ordförande föreslås anordnat såsom en deltidssyssla.

Å nämndens kansli skola finnas anställda, bland annat, en byråchef med juridisk och skatteteknisk utbildning och en bokföringsakkunnig. Nämnden skall även ha möjlighet att för särskilda uppgifter tillkalla sakkunniga och extra arbetskraft.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 november 1947 har därvarande chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, tillkallat *särskilda sakkunniga* — nämligen regeringsrådet F. A. I. Lundevall, tillika ordförande, ledamoten av riksdagens första kammare, stationsmästaren H. R. Anderberg, ledamoten av riksdagens andra kammare, lantbrukaren C. A. D. Jonsson, f. d. kammarrättsrådet E. D. Sivert och landskamreraren A. G. A. Wigert — med uppdrag att utreda frågan om inrättandet av ett centralt administrativt organ med uppgift att verka för likformighet vid taxeringen samt frågan om meddelande av förhandsbesked i taxeringsärenden. De sakkunniga, vilka antagit benämningen *1947 års taxeringsakkunniga*, ha den 8 december 1949 avgivit betänkande med *förslag om inrättande av en riksskattenämnd m. m.* (SOU 1949: 62). Över betänkandet ha efter remiss *yttranden* avgivits av ett antal myndigheter och organisationer m. fl.

På grundval av betänkandet och de däröver avgivna yttrandena framlägges i förevarande proposition förslag om inrättande av en riksskattenämnd. Beträffande de uppgifter, som skola ankomma på nämnden samt nämndens sammansättning, får utskottet hänvisa till propositionen.

I det följande upptager utskottet propositionen i vad rör personalförteckning och avlöningsstat för riksskattenämnden samt anslag till nämnden.

De sakkunnigas förslag innebär, att riksskattenämndens ordförande skulle vara heltidsanställd och avlönas enligt samma grunder som gälla eller komma att gälla för ordföranden i arbetsdomstolen, att kanslichefen skulle placeras i lönegrad Ce 32 med avlöningsförstärkning å 1 500 kronor för år samt att en bokföringskonsulent skulle deltidсанställas och erhålla ersättning för mistade avlöningsförmåner jämte ett särskilt arvode å 1 500 kronor för år.

Lönekostnaderna beräknades av de sakkunniga sålunda:

	Lön	Arvode	12 % förhöjning
Ordförande	25 500	—	1 728
Kanslichef Ce 32	15 024	1 500	1 728
Bokföringskonsulent (halv lön enligt 28 lönegraden)	6 300	1 500	756

	Lön	Arvode	12 % förhöjning
Kansliskrivare Ca 15	6 600	—	792
Expeditionsvakt Ca 9	4 992	—	600
	<hr/> 58 416	3 000	<hr/> 5 604
	Summa kronor 67 020		

Storleken av de medel, som erfordrades för ersättning till tillfälliga befattningshavare och annat tillfälligt arbetsbiträde, uppskattades av de sakkunniga till 15 000 kronor. Ersättningen till nämndens ledamöter beräknades till 18 000 kronor och kostnaden för ersättning till sakkunniga till 3 000 kronor.

Sammanlagda årskostnaden å riksskattenämndens avlöningsanslag uträknades till 103 020 kronor på sätt framgår av följande uppställning.

Lönekostnader	67 020
Tillfälliga befattningshavare och annat tillfälligt arbetsbiträde	15 000
Nämndens ledamöter	18 000
Sakkunniga	3 000
	<hr/> Summa kronor 103 020

Omkostnaderna beräknades av de sakkunniga på följande sätt:

1. Sjukvård m. m.	200
2. Reseersättningar	2 500
3. Expenser	8 000
	<hr/> Summa kronor 10 700

Slutligen beräknades — med utgångspunkt från att för nämndens verksamhet krävdes tillgång till sex ämbetsrum jämte vaktrum, bibliotek och arkivrum — beloppet av vissa engångskostnader för riksskattenämndens inrättande till 25 000 kronor enligt följande.

1. Möbler och dylikt	18 000
2. Skrivmaskiner jämte andra kontorsinventarier	2 000
3. Litteratur	5 000
	<hr/> Summa kronor 25 000

I remissyttrandena över de sakkunnigas förslag har i förevarande hänseende anförts i huvudsak följande.

Statskontoret: Kanslichefsbefattningen borde placeras i 33 lönegraden och avlöningsförstärkning borde icke utgå. De arbetsuppgifter, som skulle ankomma på registratorn och kassören, syntes icke motivera högre lönegradsplacering än som kontorist i lönegrad Ca 13.

Statens lönenämnd: Den av de sakkunniga föreslagna kanslichefstjänsten borde med utgångspunkt från gällande lönegradsplacering för närmast jämförbara tjänster inom olika områden inom förvaltningen hänföras till 33 lönegraden, varvid avlöningsförstärkning icke borde utgå. Därest för kas-

sörs- och registratorsgöromålen samt andra mera kvalificerade arbetsuppgifter erfordrades en heltidsanställd befattningshavare hade nämnden intet att erinra mot förslaget om inrättande av en kansliskrivarbefattning i 15 lönegraden; därvid förutsattes att enklare skrivgöromål anförtroddes annan personal.

För egen del har *departementschefen* anfört följande.

»Då ordförandeskapet såsom jag förut framhållit bör anordnas som en deltidssyssla, torde medel böra anvisas till arvode åt ordföranden. Med hänsyn till de kvalificerade göromål, som enligt vad förut framhållits skola åvila denne, samt då det därjämte torde böra förutses att nämndens befattningshavare vid fullgörandet av dem åliggande uppgifter kunna behöva i icke ringa utsträckning rådföra sig med ordföranden, synes arvodet böra fastställas till 6 000 kronor för år. Ersättningen till nämndens övriga ordinarie ledamöter bör beräknas till 3 000 kronor för den ledamot, som förordnas såsom vice ordförande, och till 2 000 kronor för övriga ledamöter. Suppleant synes böra tillerkännas ersättning med 30 kronor för bevisat sammanträde. Den sammanlagda kostnaden för arvoden till dessa ledamöter och suppleanter torde få beräknas till 15 000 kronor.

Under hänvisning till det förut sagda föreslår jag, att en befattning såsom byråchef i lönegrad Cr 10 inrättas.

Befattningen såsom bokföringssakkunnig bör, såsom förut framhållits, inrättas såsom en heltidssyssla. Till innehavare av befattningen torde regelmässigt en taxeringsrevisor böra utses. Då taxeringsrevisorerna äro placerade i lönegrad Ca 28 och med hänsyn till arten av den bokföringssakkunniges arbetsuppgifter, synes befattningen böra placeras i lönegrad Cg 30.

För handhavandet av olika biträdesgöromål inom nämnden torde böra inrättas en kanslibiträdestjänst i lönegrad Ce 11. Därutöver torde böra beräknas 5 500 kronor till ytterligare skrivhjälp, expeditivsvaktsgöromål m. m.

Kostnaden för tillfälliga befattningshavare synes kunna uppskattas till ett belopp av 10 000 kronor och för sakkunniga till ett belopp av 3 000 kronor.

Med beaktande av det nu anförda torde avlöningsanslaget för nästa budgetår böra beräknas till 81 000 kronor.

Till årliga omkostnader torde i avvaktan på närmare erfarenheter av medelsåtgången böra upptagas ett anslag av 12 700 kronor, varav 200 kronor till sjukvård m. m., 4 500 kronor till reseersättningar och 8 000 kronor till expenser. Därutöver torde för nästa budgetår böra anvisas ett engångsbelopp av 17 000 kronor till anskaffning av möbler, skrivmaskiner, litteratur o. d. Omkostnadsanslaget för nästa budgetår torde därför kunna beräknas till 29 700 kronor.»

Utskottet får erinra, att bevillningsutskottet i betänkande nr 19 i anledning av förevarande proposition vid bedömandet av frågan, huruvida ordförandeskapet i nämnden borde anordnas såsom ett hel- eller deltidsuppdrag, funnit övertygande skäl tala för att i allt fall tills vidare pröva anordningen

med ett deltidsuppdrag. Bevillningsutskottet har därvid beaktat att enligt det i propositionen upptagna förslaget nämndens kansli skall tillföras två kvalificerade befattningshavare — en byråchef i lönegrad Cr 10 och en bokföringssakkunnig i lönegrad Cg 30 — på vilka skall ankomma att verkställa de utredningar och undersökningar, som skola ligga till grund för nämndens beslut.

Vid en lösning i enlighet med det i propositionen framlagda, av bevillningsutskottet tillstyrkta organisationsförslaget synes det för ordföranden i riksskattenämnden föreslagna arvudet å 6 000 kronor vara lämpligt avpassat. Även de för nämndens övriga ledamöter och suppleanter beräknade arvodena synas böra godtagas. I betraktande av arten och omfattningen av de arbetsuppgifter, som enligt propositionsförslaget skulle ankomma på byråchefen och den bokföringssakkunnige, finner utskottet vidare för dessa befattningar förordade anställningsformer och löneställningar lämpliga. Utskottet har intet att erinra mot att vid nämndens kansli inrättas en extra ordinarie kanslibiträdestjänst och att för ytterligare skrivhjälp, expeditionsvaktsgöromål m. m. beräknas ett belopp av 5 500 kronor. Ej heller i övrigt föranleda de av departementschefen gjorda beräkningarna av kostnaderna under nämndens avlönings- och omkostnadsanslag någon erinran från utskottets sida.

Av det anförda följer, att utskottet icke anser sig böra tillstyrka det i motionen I: 342 framställda yrkandet om höjning av avlöningsanslaget till riksskattenämnden i anledning av i motionen I: 341 framställt förslag till organisation av riksskattenämnden, innebärande bl. a. att ordförandeskapet i nämnden skulle anordnas som ett heltidsuppdrag.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 342,

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att för riksskattenämnden fastställa följande personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Personalförteckning.

Tjänsteman å ordinarie stat.

- 1 byråchef Cr 10;
2) godkänna följande avlöningsstat för riksskattenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i> ..	17 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	21 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	38 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 100

Summa kronor 81 000

3) å riksstaten för budgetåret 1951/52 under sjunde huvudtiteln anvisa

a) till *Riksskattenämnden*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 81 000 kronor,

b) till *Riksskattenämnden*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 29 700 kronor.

Stockholm den 6 april 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Mannerskantz, Ohlon, Leander, fröken Andersson, herrar Sundelin, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Einar Persson, Ivar Persson, fru Lindström, herrar Birger Andersson och Jansson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Svensson i Grönvik, Boman i Kieryd, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i Sandby, Bergstrand, Åkerström, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Jansson i Kalix, Birke, fru Ericsson i Luleå och herr Nihlfors.